

Передплата
 на «РУСЛАН» вноситься
 в Австрії:
 на чий рік . . . 30 пер.
 в рік року . . . 10 пер.
 на чей рік року . . . 5 пер.
 на місяць . . . 1/70 пер.
 За границею:
 чий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на рік року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Кожен рік число по 10 сот.

РУСЛАН

«Варем ми очи і душу ми вирости: а не воляемь мпелста і шри не воляемь,
 бо руске ми серце і шра руска.» — В Русланових псалмів М. Шапкалича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділі і руских свят
 о 5^{1/2} год. пополудня.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хоруж-
 щини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсманя.

Рукониси звертає сильше
 на попереднє застереженя.—
 Рекламні неопечатаніє
 вільні від порта.— Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надсланим» 40 с.
 від стрічки. Подлики і при-
 латні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Політична досягність ювілейного торжества в Шенбруні.

(X) Минувшого четверга відбуло ся перше ювілейне торжество цісарске в історичнім замку цісарскім в Шенбруні а з тої нагоди зїзд союзних князїв німецьких під проводом цісаря Вільгельма. При сій нагоді виголошено промови, подані нами, котрі мають важну політичну досягність не лише для сучасної хвилі, але також для дальшої будучини, бо се торжество було заразом торжеством тридержавного союзу. Промови обидвох союзних монархів доповняв третій союзник, король Віктор Емануїл сердешною привітною телеграмою.

Промова цісаря Вільгельма виразними чертами подала світлий образ благородних особистих прикмет і глибокого почутя обовязку цісарского патріарха, що буде достойним взірцем для дітий і внуків зібраних з нагоди торжества союзних князїв. На ту влучну характеристику цісарского ювілята, яку відчувають в глибокім переконаню мільони горожан нашої монархії, відповів цісар Франц Йосиф промовою великого політичного значіння. Се була незвичайно важна політична заява, котра зазначила тривкість тридержавного союзу не лише в сучасности, але також его конечність в будучині. Вказавши на несхитність майже 30 літнього союзу, утвореного для мирних цілей, висловив наш монарх надію, що сей союз буде своєю мирною задачу сповняти також і в найдальшій будучині, а тим самим розкрив далекі вигляди поза межі сучасности для всеї Європи.

Промова цісаря Франц Йосифа зазначила отже перед цілим світом тяглість австрійської політики, а ювілейне свято шенбрунське стало торжеством союзу, котрого творцем може перед трийцять роками був сам цісарський ювілят. Коли отже чоловік дожити може найбільшого щастя, то в сій хвилі проявила ся якраз та свідомість нашого монарха, що повело ся єму утворити тривке забороло європейского мира, за котре своєю приливою висловили щирю вдяку союзні німецькі князї. Шенбрунське свято є отже не лише торжеством тридержавного союзу, але заразом святом обезпеченя мира, котрим користують ся європейські держави, а передовсім тридержавний союз і поселені в тих державах народи для мирного культурного розвитку і поступу. А се свято набирає тим більшого зна-

чіння, позаяк дає єно поруку мира не лише в сучасности, але розкриває певні події і вигляди на найдальшу будучину.

В своїй промові про цілі і задачу тридержавного союзу зазначив цісар Франц Йосиф рівнобіжне призначенє і змаганє успішне пинних держав. Вправді останними часами в Росії проявила ся була струя давних змагань папславистичних, щоби її звернути на Балканський півостров і висунути вістрє проти Австро-Угорщини з нагоди наміреної бар. Еренталем будови санджакської залізницї. А з тою струєю почали також зливати ся змаганя посеред польского народу, випликані роздратованєм наслідком прускої політики в Познаньщині. Намаганя сї проявили ся і в делегації між польскими і чеськими членами сї і відбили ся також певним диссонансом в дневникарстві з нагоди зїзду німецьких союзних князїв у Відни.

Одначе все те не може вплинути на ослабленє політики тридержавного союзу ані на розстрій порозуміня поміж Австро-Угорщиною а Росією, який намагало ся дневникарство і деякі політичні круги викликати з нагоди наміреної будови санджакської залізницї і македонского питання. Якнебудь політичні сторонництва ріжних народностей Австро-Угорщини відносять ся з неоднаковими почуваннями до тридержавного союзу, став він уже системою, котрої приналежні до него держави не можуть і не хотять залишити, показав ся він тривкіїшим і живненійшим, як навіть найбільші его прихильники думали і сповняє свою мирову задачу в користь всіх держав і всіх народів, а памятий день 7. мая, котрим его наново затверджено, буде описаний в історії.

Допись з Лемківщини.

(Про наше політичне положенє).

Може буде в Вашій цінній часописи місце, де би тих кілька щирих слів примістило ся. Щирих слів, кажу, може не всім милих, дивний бо час на нашій Руси Святий настав. Правду боять ся люди голосити, з правдою критись треба, за правду ще „зрадником“ окличуть, а може то тому, що «правда в очи коле». Лябонь так!

І доборолись ми, доборолись не аби чого...

І жаль тяженький серце стискає, коли погадаємо, до чого довела нас політика послїдних літ.

Агітатори взяли верх, верх на цілій лінії, захопили в свої руки керму і плывуть, плывуть на безголовє.

Найби плили, найби крутили карки свої, але що винен той бідний варід.

„Народний комітет“ великий ареопаг, скілько то похибок допустив ся послїдними часами. Попри поважних, щирих народовців засїли там збігї радикальної партії.

Розгазувались тут на добре. Они панами ситуації, у їх руках головні органи.

Они іменовали послів до думи державної, до сїму. І чим і як они воювали?

Гидко згадати цілу їх нагінку на радника О. Барвіньского, щоб не допустити его у парламент. Скілько злоби-огиди!

І чому, чому питаю ся? Чом ставити колоди під ноги найвиднійшому нашому народному діячеві?

Зависть, засліпленє, нерозум політичний, от що.

І голосили, проч з угодами, проч з угодовцями, голосили банкротство угодової політики.

І щож дали за се?...

Спомогли розрости ся московскому чиракови, що затроює наш народний організм, в парламент ввели кулак, в політичне житє револьвер.

Страшне!... а що дальше... В такій переломовій хвилі, здавало ся, прийде рефлексія...

Чекало ся, шукало ся, не видати!... Може прийде, але чи не запізно. Годї так дальше!

Найвисший час завернути нам з дороги, найвисший час, може удасть ся ще відвернути те страшне лихоліте.

Вороги не дармують, а у нас багато їх є, і чужі і свої, а ті останні гірші гірших.

І доокруги чує ся протести, але шепотливі, десь наріканє, але sub secreto, — се не так!

Нам час рішучо, по мужески запротестувати проти тих, що політикою „розпуки“ доводять справу народну да занепаду, нам пора стати ясно і отверто, се-го вимагає від нас наша честь народна, добро нашого народа!

Пора найвисша, щоби визначані наші діячі скликали ті сотки поважних патріотів, що дотепер з наслідок крикунства і авантур радикалів і соціялів усунули ся на бік, най і они скажуть своє слово, най обдумають способи рагунку народної справи.

Не настрашать ся они ні наших крикунів, ні московских наймитів. Много їх є, сильні они, за ними буде народ, що сам добре зрозуміє, що не розпукою і зневірою, не безумними поривами, але щирим невсипучим трудом, єму служить ся.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Посольска палата держ. ради займає ся тепер наглим внесе-

нем гр. Кольоврата про підвищення контингенту новобранців в краввій обороні і забезпечення родин резервістів, а як звіщають, має вже правительство для ухвалення наглої забезпечену більшість двох третин після переговорів з німецькими і чеськими сторонництвами. В розправі над сим внесенем промовив також бар. Бек для зорієнтованя палати що до політ. положення, однак се була далекосягла заява, котра прояснює сучасне парламентарне і політ. положення. По обговореню обидвох військових предлог звернув ся бар. Бек до політ. положення, котре назвав не безнадійним а особливо з вдоволенням вказав на готовість посольської палати до управильнення язикового питання. Бар. Бек вказав на конечну потребу підвищення числа новобранців в кр. обороні о 5.000, а яко винагорода за сей новий тягар мають бути введені різні полекші давпо вже вимагані, а іменно підмоги для убогих родин, з котрих покликано резервістів на вправи і залишене вправ в 11 і 12 році служби. Відтак звернув ся бар. Бек до політ. положення і зазначив, що мимо заострення язикового спору особливо в часі великої перерви, положення поправило ся в порівняно із станом перед 4 тижнями. При тім вказав на труднощі, які впливають при управильненю язикових справ в судівництві, тим більше, що політичні впливи і погляди вельми підкопують повагу судівництва. Правительство буде отже дбати про привернене поваги судівництва. Так само прирік міністер-президент запобігти тому, щоби і в адміністрації не втискав ся дух партийности а всему тому на его погляд може запобігти видане язикового закона. Однак мимом тих запевнень можна таки сумнівати ся, чи правительству поведе ся успішно перевести язиковий закон, супроти того, що парламент сторонництва висувають при тім справу компетенції сойму, а крім того намагають ся via facti осягнути більші успіхи, як би се було можливо дорогою порозуміння. При сій нагоді не вперший уже раз вказав бар. Бек на потребу управильнення регуляміну, а на останку заявив, що наколиб палата не ухвалила сего внесення, правительство виснувало б із сего послідовности. Справа має рішити ся нарешті в второк.

Буджет. комісія радила над розділом «годівля держ. коний» і про службу ветеринарську. В розправі забрав слово також міністер рільництва др. Ебенгох і вказав на велике господарске значіне годівлі коний. По ухваленю сего розділу приняла будж. комісія також кілька інших дрібних розділів.

На нинішній день (понеділок) скликав др. Фукс комісію для регуляміну, на котрій бажає зовсім рішучо поставити питаня, чи сторонництва хотять приложити рук до поправи регуляміну, котрий уможливив би закопдатну роботу посоль. палати. Наколи представники сторонництва не дали би певної і ясної відповіді, др. Фукс зложить председательство в комісії.

Справа Вармунда не втихає. Дня 22. мая кінчить ся его відпустка, а як звіщають, має він бути перенесений в стан супочинку. Се викликало велике зворушеня між вільнодумцями в Інсбруку, ректор університету подав ся у відставку, посол Ерлер зложив мандат до держ. ради, а вольнодумне студентство німець. університету в Інсбруку готить ся до рішучого спору і намагає ся до того приєднати також студентів інших університетів.

В угорекім соймі виступив румунський посол Мігалі з різкою промовою і домаганем до правительства, щоби виконало закон про народно-

сти. Опісля хорватский посол Супило в малярській мові зобразив політичне положеня в Хорвації. Бар. Равх окрузив ся неможливими людьми і завів самовладу, переслідує урядників, відбирає ученикам стипендії, котрих родичі голосували за хорват. серб. коаліцією, переносить учителів і урядників з одного кінця краю на другий, виточує учасникам коаліції процеси о зраду стану на основі фалшивих доносів і убиває промисл краввий, а навіть годівля товару занедбана і тому Хорвати ніколи не будуть за цловою самостійністю Угорщини.

Гр. Андраші вів в соймі начерк закона про еміграцію, котрий містить значні заострення дотеперішних приписів, а між иншими постановляє, що особи остаючи, під опікунчою власттю або вітцівскою, можуть переселяти ся лише за згодою вітця або опікуна, на коли є забезпечене уміщеня їх в місці, до котрого їдуть. Малолітні низше 15 літ можуть лише тоді переселяти ся, на коли докажуть, що подорож відбудуть під опікою осіб заслугуючих на довіру.

Заграниця.

Англійский президент міністрів Аскіт виголосив політ. промову в ліберальнім льондонським Reform Club, котра була програмовою. Він зазначив, що ліберальне міністерство має великі труднощі в парламенті, бо законодатна робота повинна бути сьміла і успішна, инакше населеня тратить довіре до парламенту й лібералів і зверне ся до консерватистів, а тоді свобода торгівлі і народної просвіти, над котрими запанує протекціонізм, буде zagrożена. Ірландську справу обминув зовсім. З сеї промови видно, що теперішнє міністерство має більші труднощі, як спершу здавало ся.

Північне побереже Африки було здавна вельми приманливе для жадоб Европейців. Єгипет дістав ся під опіку Англії, Туніс під опіку Франції, котра має вже Альжир а бажає також загорнути Марокко. Остає ще довга смуга Триполісу під владою Туреччини.

На сей кусок жадібно споглядають Італійці. Тридержавний союз мабуть мовчки згодив ся на овладу Триполісу Італією а в потребі на заведене там такої управи, яку завели Англичани в Єгипті, а Французи в Тунісі. Італійско-турецкий недавний спір закінчив ся корисно для Італії лише тому, позаяк італійска фльота могла раз на все позбавити султана сеї посеїлости. Султан піддав ся а Італійці думають, що він повинен їм ще бути вдячний за сю привітливість. Держави мовчки згоджують ся на овладу Триполісу Італійцями, бо виходять з сего погляду, що і їм належить ся часть півн. Африки.

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

VII.

Зі Львова 1. Лютого 1869.

Високоповажаний Добродію!¹⁾

1. Неладь, що зайшовъ з нашими листами на поchtі, уже розмотаний, и я донісѣ Вамъ объ нему у VI листі зъ 27 Січня. Здаєть ся що уже наспіли до Васъ оба мої псьма (V. і

¹⁾ На долі: Вп. Пант. Кулішу у Флоренцію.

VI) писані одного дня. Що одержавъ я від Васъ Добродію, те все извѣвъ я на кінці VI листу, и вийшло, що нічого не пропало на поchtі, тому и не має причини перепиняти нашу кореспонденцію.

2. Що листъ Вашъ, писаний до Микити прийшовъ до моїхъ рукъ, се не диво — бо я въ небитності Микити усі листи писані до его, яко до редактора Правди, одержую и теперъ. Листи Ваші жъ, писані до мене, доходятъ проето до мене. Не робіть проте сь того діла голосної историї, бо я маю уповномочінне до утвореня листівъ писанихъ до Микити. На сихъ дняхъ, 29/1, подав ся я уже до полиціи, щобъ було мині вільно одвічати за редакцію Правди — і черезъ те саме Микита більшъ листівъ уже не буде одержувати. Коробка зъ псьмами була уже на поchtі и лишъ зъ великою бідою одібрали ми її назадъ.

3. Сповіщаю Вамъ теперъ Добродію ось таке: У Чернівцяхъ завъязалось нове товариство підъ имямъ „Руска Бесѣда въ Чернівцяхъ“. Уже по титулі Ви спізнаєте, що у складъ сего товариства входять люде и „кацавствующі“ и наші, тільки, що у виділі, який складаєть ся зъ 10-охъ членівъ, нашихъ єсть шістьохъ, а проте наша перевага. Слово et consortes думає собі, що тамъ є люде ему приклонні, и що поведуть діло такъ, щобъ за рікъ се товариство прозвалось уже рускимъ. Сего теперъ не буде — но чи пізнійше таке не сподієть ся, за се ми мусимо дбати. Вчєра бувъ ту у Львові Михалякъ Максимъ, адюнкт судовий зъ Чернівець — членъ виділовий „Бесѣды“ а окрімъ сего и нашъ виділовий сь товариства Просвіти. Вінъ доручивъ мині уставъ чернівецького товариства, до справи, розказавъ за усіхъ виділовцівъ своїхъ, що знавъ — взявъ я від его слово, що вінъ дбатиме про нашу справу и на Буковині — однакъ зі всего вийшло, що треба нашихъ братівъ Буковинчиківъ запомагати нашими книжочками. — Про се моливъ мене Михалякъ въ имени всіхъ своїхъ шістьохъ одномисленихъ товаришівъ. Товариство буде мало грошіи досить — однакъ намъ треба и даровувати їмъ денешо.

Треба Вамъ знати Добродію, що Буковинчики наші, то ше не оборане поле; що засієшь те и зійде. Що мігъ те передавъ а Максимові — але жъ сего всего мало — а редакційнихъ книжокъ ми рушати не можемъ — ті нехай обертають ся у рукахъ нашихъ львовявівъ. Може Добродію скажете мині, куди би удатись за такими книжками, хочъ би і повістями Основяненка, Марка Вовчка, за Шевченкомъ, Досвітками, Стороженкомъ, Номисомъ и такимъ другимъ. Чи би вислали ми ті книжки відъ України чи відъ редакції Правди, те би пізніше обдумалось. На теперъ ще ми не виявляємо нікому, що у виділі „Бесѣди“ наша перевага и не кажемо навіть нічо до того, що Слово держить її за свою и що Narodowa газета охрестила сю „Бесѣду“ филиєю „Святоюрскою“. Лучше по тихоньки порати діло. Стало на тімъ, що члени виділові тамошні будуть зі мною переписуватись и якъ вони самі казали, брати відъ мене инструкції, якъ и що їмъ діяти.

(Конецъ буде).

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: 9 муч. в Кизиці; римо-кат.: Павкратія. — В середу: руско-кат.: † Якова Ап.; римо-кат.: Серватія Еп.

— В справі загальних зборів „Дністра“. На питаня, хто має право участи в загальних зборах Товариства взаїмних обезпечень „Дністер“, відповідаємо на основі статутів, що право участи в зборах має кожний член, обезпечений в „Дністрі“, однак право голосованя

мають лише ті члени, котрі в попереднім році (1907) обезпечували тривало будинки або движимости що найменше на квоту 2.000 К вартости. За церкви і комітети парохіяльні голосяють председатель комітету або член комітету до того уповажнений, за малолітніх їх опікун. Яко легітимация до участі в загальних зборах зглядно до голосованя на них служить кождому управненому членови его поліса асекураційна, котру треба конечно взяти зі собою на збори. — Постійні члени, котрі обезпечують на меншу суму як 2.000 К, вибирають з поміж себе в кожній громаді одного повновластника, коли сума обезпечень „Дністра“ в тій громаді виносить більше як 30.000 К. Такий повновластник має право участі і голосу на загальних зборах і в тій цілі повинен мати повновласть. Член управнений до голосованя може дати ся заступити на загальних зборах, але лиш таким самим членом і в тій цілі має ему вручити відповідну повновласть, однак одна особа може мати лише одну повновласть, так, що жаден член не може мати більше, як два голоси (оден свій власний, а другий на підставі повновластни). — Вкінці пригадуємо, що загальні збори „Дністра“ відбудуть ся в найблизший четвер 14. мая о годині 10. рано в будинку „Дністра“ ул. Руска ч. 20, — а не 15. с. м., як в деяких часописях хибно оголошено.

— В львівській „Соколі“ зібрало ся в суботу вечером кількадесять членів на сьвячене. Посьвяченя дарів Божих довершив о. Галант і виголосив до зібраних промову. Потім товариство засіло за заставленими столами і мило перевело кілька годин при тоаствах, співі і товариській розмові.

— Аматорський театр „Сокола“ у Львові виставив вчера з добрим поведженем драму Кропивницького „Невольник“. Аматори вивязали ся із своїх ріль поправно і часто викликували в битком заповненій салі грімкі оплески.

— Пам'ятник Шевченкови в Київі. Дня 2. мая с. р. відбуло ся в Київі засіданє комітету будови пам'ятника, в яким взяли участь члени комітету з рамени київської міської ради, редактори укр. часописий і кількох замісцевих гостий. Засіданє почало ся рефератом д. Щітковського про заснованє трех комітетів будови Шевченкового пам'ятника в Київі, а се при волоношській земській управі, при полтавській губернській управі і при київській городській думі. З огляду, що при трех окремих комітетах трудно порозуміти ся в деяких справах, порішено, стреміти до утвореня з тих трех комітетів одного осередкового з осідком в Київі. Для сего комітету ухвалено виробити інструкцію і вибрано єї редакційний комітет. Багато говорено на засіданю, на яким саме місці має станути пам'ятник і постановлено, що пам'ятник має станути на Золотоверхній площі у садку перед Золотими Воротами чоллом до Великої Володимирської площі. З відомостей, прочитаних на засіданю, виявилось, що на пам'ятник зібрано доси 12 тисяч карб., а буде треба 100 тисяч.

— Хмароломи, гради і повени. Минулої середі по полудни около 2. год. навістила Відень страшенна туча з громиами і великою зливою, яка тривала цілих дві години. Улиці, на котрих перед тим з нагоди ювілею було повно людей, нараз опустіли, а воздух остудив ся значно. Майже в тій самій порі навістив місто Вінер-Найштадт і охрестність сильний хмаролом з градом. Вода в Дунаю сильно привула. Того самого дня падав в цілих Карконошах так зливний дощ, що подобав на хмаролом а в наслідок того ріки так прибули, що на долах грозять повенню. З Гмунден доносять, що там рівночасно з хмароломом падав і сильний град а зерна величини голубячого яйця пообтовкали весь цвѣт на деревах. Також і в Берліні падав через кілька годин сильний дощ. — Про страшну катастрофу доносять з Ганкав в середних Хівах, яка стала ся там в ночи з 6. на 7. цвѣтня. Такого нещастя не запам'ятали тамошні люди від многих літ. В Ганкав вливає ся до Янцекіяну ріка Ган, що переливає через провінції Гупе, Гонан і Шензі.

На ріці тій перевозять хінськими джунками (лодями), що можуть нести й 100 тон всіляких продуктів, а при устю згаданої ріки стоїть завсѣгда по кількатор більших і менших джунков. В сторонах тих падав дощ через 14 днів і кажуть, що десь прірвала ся гребля а внаслідок того вода в ріці Ган підняла ся нараз на підтретя сяжня високо та залила все як широко і далеко. Хінців, що мешкають в землянках здовж ріки, захопила повінь в ночи і они не мали навіть часу ратувати ся а внаслідок того утопило ся що найменше 5000 людей. Що число се не пересадне, можна зміркувати з того, що в перших 24 годинах вилвлено більше як 200 трупів. Шкода, яку наробила та повінь, обчисляють на більше як 3 мільони таелів або 10 мил. корон.

— Сніги в маю. Оноді упав сніг в Татрах, а перед трема днями падав сніг в Калудзі і в ярославській губернії в Росії.

— Наслідки необережности. Минулого тижня львівська артилерія робила вправи в Сокильниках коло Львова в стрілянню острими набоєм в напрямі Жиравки. Як звичайно, стріляли з армат гранатами, які розтріскують ся при ударі лише до чогось твердого. Тому в околиці, в якій артилерія стріляє такими набоєм, військові власти видають прикази на случай, колиб хто знайшов такий нерозстріканий гранат, має з ним обходитись дуже обережно і повинен віддати его війську. За се навіть платять знахідке. Отже в Жиравці знайшли гранат два сільські хлопці, один 16-літній, а другий 20-літній. Замість віддати его де належить, пішли хлопці до місцевого коваля. Вони знали, що в набою містить ся порох і кульки, тож прийшовши до коваля, просили его, або розбив їм гранат, бо бажають забрати собі з него порох і кульки. Коваль не хотів братись до сего діла і вийшов на хвилину з кузні до хати. Тоді парубчак самі взяли ся до розбитя набою. Положили его на ковалі, оден придержував его, а другий взявши молот вдарив в него з цілої сили. Рівночасно з ударом наступив пекельний вибух. Гранат розтріскав ся на куски і обох хлопців страшно покалічив. Тому, що придержував его, вибух розірвав обі руки з раменами, а відломок зеліза роздер ему живіт. Той, що вдарив молотом, стратив одну руку, яку цілком ему відорвало. Крім того необережні парубчакі віднесли багато скалічень. Но сім страшнім нещастю селяни з Жиравки донесли військовим властям, що в селі оден чоловік має ще оден такий гранат. Капітан відшукавши его, забрав від него небезпечну знахідку.

— Розправа проти Січинського відбуде ся в половині червня перед надзвичайною лавою присяжних судий у Львові, если не буде делегований який инший позакраєвий суд. О се однак доси не роблено заходів. Слідчий судья дозволив оноді відвідати п-ю Січинську єї дочкам і швагрови. — Віденська поліція — як доносять часописи — зарядила доходженє проти акад. Миколи Галушинського і Волод. Коновалця, які сестрі Січинського, п-ї Левицькій, складали желаня, що має такого брата. — Львівська прокуратура держ. внесла жалобу проти редакторів „Діла“, „Свободи“, „Мети“, „Гром. Голосу“ і „Землі і волі“ за похваляванє злочину Січинського і за підбурюванє

— Перший болгарський доктор богословя повернув недавно зі студий в Австрії до краю. Є ним о. др. А. Цанков, висьвячений в Варні з кінцем січня. Балканські церкви мають зовсім окрему організацію свого шкільництва, без ніякої звязи зі сьвітским шкільництвом як середним так і висшим. На сфійським університеті нема богословского відділу, тим то не можна там осягнути академічного степеня.

— Кілько разів і як довго бє годинник в році? Коли иноді чүємо, як бє годинник на вежі, то числимо удари механічно, але й на гадку нам не приходить, яку то роботу робить годинник в році. Коли би годинник бив раз по раз тільки разів, кілько в цілім році, то потребував би на те 3 дні, 8 годин і 18 минут. Рахунок зовсім простий: Годинник на вежі

бє на чверть години раз, на пів години два, на три чверти три а на годину чотири рази або 10 разів на годину; то дає на добу або 24 годин 240 ударів. До того приходить ще 155 ударів цілих годин, отже число всіх ударів виносить 396, на цілий рік 365 разів по 396, значить 144.540 ударів. Кождий удар триває майже дві секунди, отже годинник бє на рік через 389.080 секунд або 80 годин і 18 минут а то дає 3 дні, 8 годин і 18 минут.

— Дрібні вісти. В Рапчи коло Лисця отруїли ся дві дівчини Парашка і Анна Бента, наївши ся сьвіжого хліба, в яким було багато спориху. — В Білгородці, Кульпаркові і Малехові, львівського повіта, появила ся пошесть шарклатини. — У Львові помер Леопольд Гавзер, радник виш. суду кр. в 63 р. житя.

Оповідки.

— Загальні збори тов-а св. Рафаїла для охорони руских емігрантів відбудуть ся в пятницю дня 5. червня с. р. о 4. год. по полудни в духовній семінарії під ч. 7. Порядок нарад: 1) Відчитанє протоколу з перших загальних зборів. 2) Вильосованє 5 виділових і вибір для доповненя виділу. 3) Апробованє делегатів до виділу австрійського товариства св. Рафаїла у Відни. 4) Вибір двох ревідентів до провіреня річних рахунків. 5) Принятє річного звіту із діяльности товариства. 6) Принятє касового звіту. 7) Дискусія над внесеними поставленими по мисли §. 9. статуту товариства. Осібних запросин не розсилає ся. — *Виділ.*

Наука, штука і література.

— „Отче наш“ в читанях. Написав сьвіц. Олександр Коренець, катехит в Стрию. Жовква, 1908. З печатні оо Василян. Стор. 104, м. 16-ка. За дозволом гр.-кат. Митроп. Ординарияту. Ціна неподана. — Є се книжка, яку кождий з приємністю прочитає. Автор розважає цілу молитву „Отче наш“ і показує, чим може она стати ся для чоловіка, наколи він єї зрозуміє, в житю примінить та як слід набожно молить. В тексті наведено багато історичних примірів з житя народів і поодиноких осіб. Поручаємо сю книжочку кождому до перчитаня.

— Bericht über den VI Allgem. österreichischen Katholikentag in Wien 16. bis 19. November 1907. Стор. 393, вел. 16-ка. Накладом книгарні Ambr. Opitz Nachf., Wien VIII. Strozzigasse 41. Ціна з почт. опл. 3 K 30 c. В сім звіті поміщено привітні промови і реферати та резолюції в повнім змісті, а з дискусії лише важнійші місця. Через те книжка стаєє не лише памятною із зїзду, але й подає силу материялу і повинна проте находити ся в кожній бібліотеці.

Телеграми

з дня 11. мая.

Відень. Прибув ту даньський король Фридрих.

Відень. В військовім складі пороху в Вінер-Найштадт украдено велику скількість динаміту. З тої причини побоювано ся якого замаху на поїзд, яким їхав цісар Вільгельм і обсаджено шлях полудневої залізничі численними патрулями.

Токію. Япанія вислала на Корею два нові полки, щоби здавити зростаючу там ворохобню.

Рим. Хліборобський страйк в північній Італії триває ще. Спокою не нарушено.

Надіслане.

Братя Русини!

Сенява, найбіднійше село в повіті збараським а може і в цілій Галичині. На 400 Русинів числить над 1000 латинників, котрі мають вже від давна гарний костел зі складок доколичних дідичів.

Наша руска церква малесенька, деревляна, дерево спорохнявіле так, що леда хвиля розсипле ся. Про будову нової церкви при помочи парохіян нема і бесіди, бо они крайно бідні. вже тепер велика часть Русинів учащає до красною, вигідного костела, а відтягає ся від тісної валючої ся церковці. — З хвилею замкнення церкви грозить тутешній горетці Русинів цілковите вивародовлене.

Протеж ми не тратимо надії, бо віримо, що триміліоновий народ нам не дасть загинути. Не оден погадає може: Ага, зачне ся жебранина, квеста, бо вишого бач способу нема. А однак видумали ми такий спосіб, що без квести і без жебранини, а навіть без найменшого обтяження наших парохіян вибудуємо може і до двох літ величаву церкву, если попре нас зі сторони наших родимців не жертва, а добра воля.

За старавем комітету будови церкви заложив п. Евген Біліньский, званий найбільший торговець медом — фабрику туток і паперців. Є се перша галицько-руська фабрика того рода, котра, сподіємось, найде прихильність і поверте у Русинів. А заслугоє та фабрика на попере тим більше, що п. Біліньский зобовязав ся контрактно давати з сеї фабрики 50% на народні ціли, а іменно:

- 1) На будову церкви в Сеняві 35%
- 2) На Товариство педагогічне 10%
- 3) На сироти і вдови по сьвящ. 5%

Крім сего зобовязав ся по вибудованю церкви, евентуально по зложеню на сю ціль 20.000 К. призначити і дальше раз на все 15 прц., на ціли Товариства педагогічного а 15 прц. на інші народні ціли.

Фабрика та є в руху вже від півтора місяця, а вироби єї не уступають в нічим виробам інших фабрик, а навіть перевищають тих, що суть дешеві. Фабрика та дає сталій заробок вже тепер до 40 руским робітникам.

Рахунки фабрики веде фаховий книговедець під сталою контролею п. Костя Редчука, директора «Руского Народного Дому» в Збаражжю, котрому сю функцію поручив підписаний комітет і філія Тов. педагогічного в Збаражжю.

Додати належить, що п. Евген Біліньский зобовязав ся контрактно піддаватись контролі комітету церковного і Товариства педагогічного.

Вже в так короткім часі по замкненю рахунків при кінци цвітня показав ся зиск над 500 К.

Русини, є нас поверх 3.000.000, погадайте, если би лаше сотна часть сего числа консумувала вироби нашої фабрики, кілько тисяч зарібку осталоє би в наших руках.

Маємо надію, що на 50 фабрик в нашім краю сего рода, чужих — чейже одна наша удержить ся.

Наколи Ви. Родимці попруть нашу фабрику, жадаючи все і всюди лише туток чи виробів з нашої фабрики, то зроблять тим велику прислугу не тільки нам, бо зможем вибудувати свою церкву — але і народній справі і то без спеціальних жертв, лише щирим попиранєм свого рідного промислу.

Кличемо єще раз до рускої суспільности нашого краю: Пошраймо свій промисел, памятаймо, що навіть ті дрібні сотики, які кидасмо на чужі виробы, чинять великі суми, котрі ідуць в чужі а нераз ворожі нам руки.

Вкінци єще кілька слів до Всч. Отців Духовних:

Щоби прискорити будову церкви, спроваджуємо з Бельгії і Англії з великих складів кадило ріжного сорта, з котрого продажи призначено на будову церкви 50% чистого зиску. Ми осмїлились вислати пакети кадила до руских церков — навіть без замовленя, в тій добрій вірі, що чейже кадило в церкві все придаєть ся, а приймаючи й посилку, тим самим чинить ся жертву на нашу церкву, — поминувши, що ціна нашого кадила може низша чим деінде.

Проте почувасмо ся до обовязку подякувати прилюдно всім тим Отцям духовним, що зволели посилку нашу прийняти і обіцяли на будуче у нас кадило замовляти.

Попри се мусимо на жаль заявити, що декотрі посилки враз з печатаною відозвою звернено нам, чим наражено нас на подвійне оплачуване порта, а були і такі, що містили при звороті єще всякі іронічні дописки. А в письмі, яке вислалось з кождою посилкою, ми виразно висказали ціль, яка будь що будь на таке трактоване не заслугоє.

Дякуючи єще раз Всч. Отцям за дотеперішне попиране нашої справи, сподіємось, що і в будуче зволють ласкаво о нашій бідній церковці не забувати, тим більше, що не йде тут о жертви а о моральне попиране наших змагань.

Всякі замовленя просимо робити у фабриці туток і паперців в Збаражжю.

Збараж, дня 10. мая 1908.

Комітет церковний в Сеняві: *О. Єпіфаній Роздольский*, парох в Сеняві, Стефан Олексюк, Гарасим Драган.

За філію Товариства педагогічного в Збаражжю: *Кость Редчук*.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові

від 4. до 10. мая 1908:

	за 50 клг.
Пшениця	11-50—11-75 К
Жито	10-00—10-25 К
Ячмінь броварняний	7-10— 7-40 К
Ячмінь на пашу	6-70— 7-00 К
Овес	6-25— 6-45 К
Кукурудза	7-90— 8-15 К
Просо	8-75— 8-60 К
Горох до вареня	9-50—10-75 К
Горох на пашу	7-00— 7-50 К
Бобик	6-25— 6-45 К
Конюшина червона	95-00—105-00К
Конюшина біла	38-00—48-00 К
Конюшина шведска	85-00—100-00К
Тимотка	32-00—35-00 К
Ріпак зимовий	14-10—14-35 К
Насіне конопл.	9-75—10-00 К
Хміль	48-00—60-00 К
Насіне льняне	10-00—10-25 К
Льнянка	11-00—11-25 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали 10. с. м.: Др. Гвоздецкий Теофиль, Лишиця дол.; Кузик Сидір, Київ; Сандар Бернард, Відень; Юхим Гнат, Любича корол.; Олена Бриковичева, Березів; о. Іван Волошин, Коломия; Василь Фірман, Камінка струм.; др. Здзіслав Чапліцкий, Закопане; Олександр Шаркевич, Підгайці; Михайло Михалевиць, Зборів; Микола Тулуб, Київ; Марія Алексевич, Батятичі; Фішель Гольденберг, Ляцке; Мирослав Гаврилів, Станиславів; Олен Галандюкова, Болехів; Евген Гнатик, Угерско; Олександр Малиновский, Жуків; Ольга і о. Михайло Пауки; о. Іван Сендецкий, Золотники; Тимко Чабан, Каплинці; Адольф Глівняньский, Щирець; Петро Манастирский, Станиславів.

800 порад (100 рис. 100 приказок) висплає за 1 К. Ів. Данилевич, Стрілецький Кут (Буковина). (4—5)

Лікар

Др. Володимир Янович

мешкає від 1. мая с. р.

в Стахиславобі, улица Голуховского

(давнійше СЕРЕДНА) ч. 1.

(4—5)

Поручає ся дешево і совісне

Артистично ритівниче заведење

А. ЗІГМАНА

— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —

Робітня металевих і кавчукових печаток.

Монограми, герби і всякі гравури — ви-віски ритовані і лянні, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (27—?)

СОКІЛ Мумки можна набувати в „Сонільськїм Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях в краю.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купувє і продає

всякі

вартісні папери

і **МОНЕТИ**

по найточнійшій денній курсі, не числячи ніякої провизії.

Працюйте і шаліть!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадничі на 4% удїляє позички на скрипти за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних вносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кождих 100 К позички.

Векселі приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

З зисків удїлів „Джістер“ на публічні добродїйні ціли ввоту 45.835 корон.

Вкладки	2.795.188 К.
Позички удїлені	3.410.684 К.
Удїли членські	234.398 К.
Цінні папери	130.452 К.
Фонд резервовий і інші	46.842 К.
Льокації	182.206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	в				
	рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
Кракова	5-50	8-55	1-30	5-45	9-50
Кракова	7-25	9-50	—	8-40	2-30
Ряшева	—	—	1-10	—	—
Підволочиск	7-20	12-00	2-15	5-40	10-30
Черновець	8-07	—	2-05	5-57	9-30
Черновець	—	—	—	—	12-20
Станиславова	5-40	—	—	—	—
Коломиї	—	10-20	—	—	—
Стрия	7-29	11-43	3-50	—	11-00
Пустомит	7-29	11-43	3-50	—	11-00
Самбора	8-00	10-30	2-00	—	9-10
Любіня	8-00	10-30	2-00	9-10	—
Рави рускої	7-10	12-40	4-50	—	—
Янова	8-26	1-15	5-00	9-25	10-10
Брухович	7-10	—	12-40	4-50	8-20
Брухович	8-15	—	—	—	—
Зимної води	5-50	7-25	1-10	5-45	9-50

Зі Львова відходять до	в				
	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	вночі
Кракова	3-50	8-25	2-45	7-00	11-15
Кракова	—	8-40	6-12	7-35	12-45
Ряшева	—	—	3-30	—	—
Підволочиск	6-20	10-40	2-16	7-45	11-10
Черновець	6-10	9-35	2-23	—	10-38
Черновець	—	—	—	—	2-50
Станиславова	—	—	—	2-40	—
Коломиї	—	—	—	6-08	—
Стрия	7-30	—	2-25	6-42	11-25
Пустомит	7-30	—	2-25	6-42	11-25
Самбора	6-00	9-05	4-00	—	10-45
Любіня	6-00	9-05	—	4-00	10-45
Рави рускої	6-14	11-05	—	7-10	11-35
Янова	6-58	9-15	1-35	3-35	6-30
Брухович	7-21	11-05	—	—	—
Брухович	6-14	—	3-35	7-10	11-35
Зимної води	3-50	8-40	3-30	7-35	11-15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди ідуць лише в недїлі означені.

